

Rellotge de sol de Falgars

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Santuari de Falgars.

Coordenades:

Latitud: 42.22738
Longitud: 1.94544
UTM Est (X): 412975
UTM Nord (Y): 4675561

Classificació

Número de fitxa 08166 - 137
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Presenta algunes esquerdes i despreniments de pintura.
Protecció Legal
Observacions protecció: Santuari :BCIL, núm. 1278 (29/06/1988)
Número inventari IPA NÚM. 3514 (El conjunt del Santuari)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Solsona, Plaça de Palau, 1. 25280-Solsona.
Fitxes associades:
[Santuari de Falgars](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dl., 20/07/2009 - 02:00

Descripció

El rellotge de sol de Falgars està situat a la façana sud del santuari de Falgars, just per sobre la porta d'accés al temple. Es tracta d'un rellotge de sol pintat sobre una base que sembla de morter, és circular i està emmarcat dins un requadre que a la part superior es clou en forma triangular. És del tipus vertical declinant amb els nombres en xifres romanes. Dins la part circular, per sobre dels números hi ha la frase "El sol per mi és com l'amor per tu". Entre el cercle i el requadre hi ha unes decoracions pintades de filigranes vegetals en color ocre sobre fons blau. A la part superior (la triangular) hi ha pintades quatre flors de neu junt amb altres elements vegetals també sobre fons blau. Al marge inferior, hi consta M. Margarit i agost 2.003, es correspon a l'any de la restauració (ANGLERILL:2009:162); en fotografies anteriors a aquesta data s'hi pot observar l'existència d'un rellotge de sol però sense que se'n puguin veure els detalls que el conformen.

Història

Tot i que el lloc de Falgars el trobem documentat per primer cop el 985, en l'acta de consagració de l'església de St. Cristòfol de Vallfogona, on hi consta com un dels límits d'aquest temple.

L'església fou obra d'una fundació particular, feta pel matrimoni Ramon i Elisardis, que construeiren l'edifici el 1.120. L'església fou cedida al monestir de St. Llorenç prop Bagà, que n'exercí el domini durant tota l'edat mitjana. Al 1312, en la visita del deganat del Berguedà ja consta com a parroquial. En el transcurs del segle XIV, la popularitat i concurrència de l'indret, a nivell comarcal, generà la presència de vida eremítica.

El conjunt fou profundament transformat el segle XVII, el 1.636 consta que es realitzaren obres a la casa, la qual es creu que es bastí entorn de finals del segle XVI i principis del segle XVII per tal d'allotjar els devots i custodis del santuari. L'església fou reconstruïda el 1.646, data de col·locació de la primera pedra; l'obra es realitzà sobre l'antic edifici romànic, del qual en queden només restes puntuals. Al llarg del segle XVIII la devoció a la Verge de Falgars anà en augment, paral·lelament també s'incrementaren el nombre de donacions. El conjunt de deixes permet que aquest segle XVIII es continuïn duent a terme importants obres, com és la instal·lació d'un retaule barroc a l'altar major i dos de laterals. Entre el 1790 i 1791 hi ha notícia de que s'estava treballant en el cambril; aquest no fou pintat fins al 1824. Durant la guerra civil, al 1936, es va cremar l'altar barroc i es va trencar la Verge en quatre trossos; d'aquests fets es van salvar les pintures del cambril i les baranes del cor. El 1947, mossèn Joan Orriols, aconseguí iniciar les obres de restauració.

Bibliografia

- ANGLERILL, R. (1889): Història de la Mare de Déu de Falgars. Impremta Boixader, La Pobla de Lillet, 2.009. Reproducció del llibre imprès al 1889 pel seu autor.
- FÀBREGAS ARTIGAS, J. (1997): La Pobla de Lillet 1924-1958. Una crònica entorn del temps. Editen: Centre d'Estudis Musicals del Berguedà "L'Espill" i Àmbit de Recerques del Berguedà. Impremta Boixader, La Pobla de Lillet.
- FRANCÀS I PATSÍ, À. (1997): La Pobla de Lillet. Història, costums i tradicions de la Vall de Lillet (Berguedà). Columna Albí, Berga.
- GAVIN, Josep M. (1985). "Inventari d'Esglésies. 17. Berguedà". Barcelona Inventari del Patrimoni Arquitectònic, núm. 3514. Generalitat de Catalunya.
- ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona.
- ROSINYOL, J.M.. (1997: 22-24): "Les esglésies del municipi". L'Erol, núm. 53, primavera 1997.

SERRA, Rosa. (et al.) (1991). Guia d'Art del Berguedà. Ed. Consell Comarcal del Berguedà Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà, Berga.

SERRA VILARÓ, J. (1989): Baronies de Pinós i Mataplana. Reproducció facsímil de l'obra de 1930, editat el 1989 pel Centre d'Estudis Baganesos.

VVAA. (1985:372-373): "Catalunya Romànica. XII. El Berguedà", Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona

VV.AA. (1994:140). "Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà", vol.5, Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

